

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 133/2004
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ Α'

Συνεδρίαση της 30. 3.2004

Σύνθεση :

Προεδρεύων : Κωνσταντίνος Μπακάλης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.
Μέλη : Β. Κοντόλαιμος, Ν. Κανιούρας, Γ. Λάζος, Ηλ.
Αροσογιάννης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.
Εισηγήτρια : Στυλιανή Χαριτάκη, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.
Ερώτημα : Το υπ' αριθ. πρ. 259019/17.9.2003 έγγραφο της Δ/νσης
Εποπτευομένων Γεωργικών Οργανισμών και Ιδρυμάτων
Υπ. Γεωργίας.

Περίληψη Ερωτήματος: α) Αν η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση έχει δικαίωμα
παραχωρήσεως σε τρίτους κοινοχρήστων εκτάσεων και
συγκεκριμένα τμήματος αποξηραμένης λίμνης, και β) αν
ο αναφερόμενος στο ερώτημα παραγωγός, στον οποίο
φέρεται ότι έχει παραχωρηθεί προσωρινώς κοινόχρηστη
έκταση, σύμφωνα με τα διδόμενα πραγματικά
περιστατικά, μπορεί να χαρακτηριστεί ως δικαιούχος
οικονομικής ενισχύσεως μέσω του ΟΣΛΕ για το έτος
2002.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Ν.Σ.Κ γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

A.1. Με το άρθρο 2 του Ν. 138 της 25/29.8.1975: «Περί κυρώσεως των υπ' αριθ. 132/1962 και 95/1975 Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου και άλλων τινών διατάξεων περί παραμεθορίων περιοχών (Α' 180)» κυρώθηκε και απέκτησε ισχύ από της δημοσίευσής της η υπ' αριθμ. 92/1975 Π.Υ.Σ. «περί προσωρινής παραχωρήσεως προς καλλιέργειαν καλλιεργησίμων εκτάσεων του Δημοσίου κλπ εις ακτέμονες καλλιεργητάς» (ΦΕΚ τ.Α' 98).

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ως άνω Π.Υ.Σ. παρέχεται στον Νομάρχη του Κράτους το δικαίωμα να εκμισθώνουν με απόφασή τους και με μειωμένο μίσθωμα, απ' ευθείας σε περιοίκους και κατά τις διατάξεις της εν γένει εποικιστικής νομοθεσίας ακτήμονες καλλιεργητές για προσωρινή καλλιέργεια και για κάθε καλλιεργητική περίοδο δεκτικές καλλιέργειας μη δασικές, δημόσιες ή κοινόχρηστες ή διαθέσιμες κατά την εποικιστικήν νομοθεσία εκτάσεις.

Με την απόφαση του Νομάρχη που εκδίδεται με εισήγηση της οικείας Διευθύνσεως Γεωργίας καθορίζονται οι μισθωτές, η προς τον καθένα εξ αυτών εκμισθουμένη έκταση, το καταβλητέο μίσθωμα και οι καλλιεργητικές υποχρεώσεις του.

Κατ' άρθρο 10 παρ. 8 του Ν. 2503/97, εξ άλλου, προβλέπεται –πλην των ρητά μνημονευομένων εξαιρέσεων – η εκ μέρους των αρμοδίων οργάνων της Νομαρχιακής Αυτοδιοικήσεως έκδοση των προβλεπομένων από τις διατάξεις της εν γένει αγροτικής νομοθεσίας πράξεις αρμοδιότητας των Νομαρχών του Ν. 1235/1982 (αφορά τους μετακλητούς Νομάρχες).

A.2. Κατ' άρθρο 967 Α.Κ., μεταξύ των κοινοχρήστων πραγμάτων περιλαμβάνονται και οι μεγάλες λίμνες και οι όχθες τους. Τα κοινόχρηστα πράγματα είναι εκτός συναλλαγής (966 ΑΚ) και, εφόσον δεν ανήκουν σε δήμο ή κοινότητα, ή ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, ανήκουν στο δημόσιο (968 ΑΚ).

Εξ άλλου, κατ' άρθρο 18 παρ. 2 του ισχύοντος Συντάγματος, «Με νόμο ρυθμίζονται τα σχετικά με την ιδιοκτησία, εκμετάλλευση και διαχείριση των λιμνοθαλασσών και των μεγάλων λιμνών, καθώς και τα σχετικά με τη διάθεση γενικά των εκτάσεων που προκύπτουν από αποξήρανσή τους».

Ειδικότερα για την όχθη και παρόχθια ζώνη των μεγάλων λιμνών προβλέπεται στο Ν. 2971/2001 (Α' 285 - Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις) ότι είναι πράγματα κοινόχρηστα και ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο, το οποίο τα προστατεύει και τα διαχειρίζεται (άρθρ. 2 παρ. 1), ενώ η παλαιά όχθη (ζώνη ξηρας που προέκυψε από τη μετακίνηση της οριογραμμής της όχθης - ορισμός άρθρ. 1 παρ. 6) ανήκει στην ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου και καταγράφεται ως δημόσιο ετήμιο (άρθρ. 2 παρ. 5).

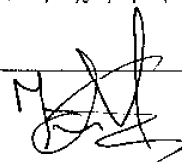
Τέλος, στον Αστικό Κώδικα προβλέπεται ότι στα κοινόχρηστα πράγματα μπορεί να αποκτηθούν με παραχώρηση της αρχής κατά τους όρους του νόμου ιδιαίτερα ιδιωτικά δικαιώματα, εφόσον με τα δικαιώματα αυτά εξυπηρετείται ή δεν αναιρείται η κοινή χρήση (970 ΑΚ), ενώ τα εκτός συναλλαγής πράγματα αποβάλλουν την ιδιότητά τους αυτή από τότε που έπαψε ο προορισμός τους για την κοινή χρήση ή για δημόσιο, δημοτικό, κοινοτικό ή θρησκευτικό σκοπό (971 ΑΚ).

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ήδη αναφερθέντα Ν. 2971/2000, οι διατάξεις του νόμου αυτού για τον καθορισμό του αιγιαλού, παλαιού αιγιαλού και παραλίας, ως και οι διατάξεις για τη διοίκηση, διαχείριση και προστασία τούτων εφαρμόζονται αναλόγως και για τις όχθες, τις παλαιές όχθες και τις παρόχθιες ζώνες των μεγάλων λιμνών και των πλευσίμων ποταμών με κάποιες, μη ενδιαφέρουσες στην προκειμένη περίπτωση, παρεκκλίσεις (άρθρ. 31 παρ. 1).

Επομένως, και ο καθορισμός της όχθης, παρόχθιας ζώνης και παλαιάς όχθης γίνεται από αντίστοιχη επιτροπή καθορισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 και επόμενα.

Επισημαίνεται ότι στις αναφερόμενες στο άρθρο 8 περιπτώσεις, στις οποίες περιλαμβάνεται και η παραχώρηση δημοσίου κτήματος, και προκειμένου για ακίνητο που απέχει μέχρι 100 μέτρα από την ακτογραμμή, πριν από την πραγματοποίηση της παραχώρησης αυτής, και με ποινή ακυρότητας της σχετικής πράξης, απαιτείται να γίνει ο καθορισμός του αιγιαλού και της παραλίας στη περιοχή αυτή.

Τέλος, η όχθη και η παρόχθια ζώνη μπορεί κατ' εξαίρεση, να χρησιμεύσουν για κοινωφελείς περιβαλλοντικούς και πολιτιστικούς σκοπούς, αλλά και για απλή χρήση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 (που απαιτεί την μη παροβίαση του κοινόχρηστου προορισμού τους και τη μη αλλοίωση της φυσικής μορφολογίας και των βιοτικών στοιχείων της), καθώς επίσης και για την εξυπηρέτηση υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος (άρθρ. 2 παρ. 3). Για τις παραχωρήσεις τις προβλεπόμενες από τα άρθρα 13 (παραχώρηση απλής χρήσεως) και 14 (παραχώρηση για εκτέλεση

έργων) κατά κανόνα απαιτείται απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και σε κάθε περίπτωση σύμπραξή του.

Α.3. Εκ του συνδυασμού των προαναφερθεισών διατάξεων προκύπτουν, τα ακόλουθα:

Το προβλεπόμενο από την υπ' αριθ. 92/1975 Π.Υ.Σ δικαίωμα προσωρινής παραχώρησης της χρήσεως μη δασικών, δημόσιων ή κοινόχρηστων ή εποικιστικών εκτάσεων με απόφαση του οικείου Νομάρχη και με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτει η Π.Υ.Σ εξακολουθεί να υφίσταται.

Ειδικότερα, όμως, προκειμένου περί εκτάσεων που αφορούν όχθη, παρόχθια ζώνη και παλαιά όχθη μεγάλης λίμνης προεχόντως εφαρμοστέες είναι οι διατάξεις του ειδικτέρου Ν. 2971/01 «περί αιγιαλού κλπ».

Εν όψει της ανωτέρω παραδοχής και η για γεωργική εκμετάλλευση προσωρινή παραχώρηση όχθης ή παρόχθιας ζώνης (δηλ. κοινοχρήστων πραγμάτων ανηκόντων στη δημόσια περιουσία) ή σε κάθε περίπτωση ακινήτου που απέχει λιγότερο των 100 μέτρων από την οριογραμμή προϋποθέτει (επί ποινή ακυρότητας) κατ' αρχάς τον διοικητικό καθορισμό όχθης και παρόχθιας ζώνης (άρθρο 8). Αλλά και σε περίπτωση υποχώρησης της αρχικής οριογραμμής της όχθης, οπότε η προκύψασα ζώνη ξηράς αποτελεί «παλαιά όχθη» (άρθρο 1 παρ. 6), και πάλι απαιτείται το μεν ο επανακαθορισμός όχθης και παραλίας, καθώς και ο καθορισμός «παλαιάς όχθης» κατά τη διαδικασία που περιγράφεται στο νόμο (άρθρα 5 και 6), αφού οι μεν επανακαθορισθησόμενες όχθη και παρόχθια ζώνη θα αποτελούν κοινόχρηστα πράγματα, το δε απελευθερωθέν τμήμα της λίμνης, το οποίο θα περικλείεται μεταξύ του τελικού ορίου της καθορισθησομένης παρόχθιας ζώνης και της παλαιάς οριογραμμής κατά νόμο θα ανήκει στην ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου και απαιτείται η καταγραφή του ως δημοσίου κτήματος.

Κατόπιν αυτών τυχόν και από οιαδήποτε διοικητική αρχή γενομένη παραχώρηση ακινήτου που προέκυψε από την υποχώρηση της οριογραμμής μεγάλης λίμνης, χωρίς να προηγηθεί καθορισμός όχθης, παρόχθιας ζώνης και παλαιάς όχθης, είναι μη νόμιμη. Ειδικότερα δε για το μέχρι 100 μέτρα από την όχθη απέχον τμήμα του ακινήτου η σχετική πράξη θα πρέπει να θεωρείται και ως άκυρη.

Ανεξαρτήτως πάντως αυτών η παραχώρηση ακινήτου εντός όχθης και παρόχθιας ζώνης μπορεί να γίνει μόνο υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του Ν. 2971/2001 και με απόφαση των κατά περίπτωση οριζομένων οργάνων (άρθρ. 13, 14,

15) και όχι πάντως του Νομάρχη. Αντίθετα, και μετά τον καθορισμό νέας όχθης και παρόχθιας ζώνης, το μη περιλαμβανόμενο σ' αυτές τμήμα της καθορισθείσας παλαιάς όχθης είναι δυνατόν - κατ' αρχήν και εφόσον η συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή δεν υπάγεται σε τυχόν άλλες ειδικότερες διατάξεις (π.χ. προστασίας περιβάλλοντος, αρχαιοτήτων, εθνικής άμυνας κ.ο.κ) - να παραχωρηθεί υπό τους όρους της Π.Υ.Σ. 95/1975, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι δεν υφίστανται ειδικότερες διατάξεις που πάντως δεν εκτίθενται στο ερώτημα- οι οποίες να προβλέπουν άλλους όρους και προϋποθέσεις για τη διάθεση των εκτάσεων που προέκυψαν από την αποξήρανση μεγάλης λίμνης.

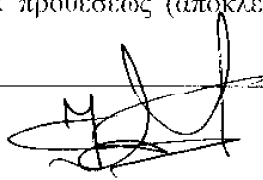
B.1. Με τον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3508/92 του Συμβουλίου της 27^{ης} Νοεμβρίου 1992 (L. 355 της 5.12.1992) θεσπίσθηκε ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισεως και ελέγχου σχετικά με ορισμένα καθεστώτα κοινοτικών ενισχύσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το καθεστώς στηρίξεως των παραγωγών ορισμένων αροτραίων καλλιεργειών (άρθρ. 1 παρ. 1 α. ι).

Για την υπαγωγή σε κοινοτικό καθεστώς στα πλαίσια του ΟΣΔΕ κάθε κάτοχος εκμεταλλεύσεως υποβάλλει κατ' έτος αίτηση (άρθρ. 6. 1). Τέλος, στο άρθρο 13 παρ. 2 του Κανονισμού ορίζεται ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν για την εφαρμογή του ΟΣΔΕ τις απαραίτητες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις και λαμβάνουν τα απαραίτητα διοικητικά, δημοσιονομικά και τεχνικά μέτρα.

B.2. Περαιτέρω, στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2419/2001 της Επιτροπής της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2001 (L. 327)- που κατήργησε τον προγενέστερο Καν (ΕΟΚ) 3887/92 - ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του ΟΣΔΕ.

Κατ' άρθρο 6 παρ. 1 αυτού, η αίτηση για τη χορήγηση ενισχύσεως βάσει της εκτάσεως που υποβάλλεται από τον κάτοχο της εκμεταλλεύσεως περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για τη διαπίστωση της επιλεξιμότητας για την ενίσχυση και ειδικότερα τα στοιχεία του κατόχου, τα στοιχεία που επιτρέπουν την αναγνώριση των αγροτεμαχίων (έκταση, ακριβή θέση, χρήση κλπ) και δήλωση του παραγωγού ότι έχει λάβει γνώση των απαιτήσεων για τη χορήγηση της ενισχύσεως.

Στον ως άνω Κανονισμό περιέχονται ειδικότερες διατάξεις σχετικά με τη διενέργεια ελέγχων (τίτλος III) και τη βάση για τον υπολογισμό της ενισχύσεως, των μειώσεων και των αποκλεισμών (τίτλος IV) με ιδιαίτερη αντιμετώπιση των περιπτώσεων που αφορούν παρατυπίες εκ προθέσεως (αποκλεισμός από ενίσχυση

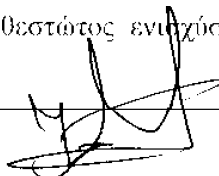
άρθ. 33), ενώ στις Γενικές Διατάξεις (τίτλος V) και ειδικότερα στο άρθρο 51 προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα για την ορθή εφαρμογή του κανονισμού, στο άρθρο δε 53 παρ. 3 ότι τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τα εθνικά μέτρα που λήφθηκαν κατ' εφαρμογή του κανονισμού αυτού.

B.3. Με την υπ' αριθ. 86610/25.6.2002 εγκύκλιο-εγχειρίδιο διαδικασιών ΟΠΕΚΕΠΕ (αρμοδίου οργανισμού πληρωμών και ελέγχου), ισχύουσα για την περίοδο εμπορίας 2002-2003, και αναλόγου περιεχομένου με τις προηγούμενες κατ' έτος εκδιδόμενες σχετικές εγκυκλίους, διευκρινίζονται και τα εξής: α) ότι ο παραγωγός μπορεί να λάβει αντισταθμίσεις μόνο για τις εκτάσεις που νόμιμα κατέχει (σελ. 17), β) ότι οι παραγωγοί μπορούν να δηλώσουν όλα τα αγροτεμάχια που καλλιεργούν και ανήκουν νόμιμα στην εκμετάλλευσή τους, γ) ότι για τα μεν ενοικιαζόμενα αγροτεμάχια, θα πρέπει να συνοποβάλλουν με την αίτηση τα παραστατικά κατοχής, ενώ για τα ιδιόκτητα αγροτεμάχια όταν τους ζητηθεί και οπωσδήποτε στη περίπτωση διενέργειας επιτοπίων ελέγχων, ενώ τα οριζόμενα δικαιολογητικά κατοχής είναι κοινά για όλες τις περιπτώσεις (ιδιότητα, ενοικιαζόμενα κλπ) (σελ. 22), δ) ότι στην περίπτωση που ο παραγωγός έχει δηλώσει αγροτεμάχια και δεν προσκομίζει τα προβλεπόμενα αποδεικτικά έγγραφα θεωρείται ότι δεν μπορεί να αποδείξει την νόμιμη κατοχή και χρήση των αγροτεμαχίων αυτών και αποκλείεται από την ενίσχυση (σελ. 23).

Γ. Εκ του συνδυασμού των προαναφερθεισών διατάξεων, και συμμόρφως προς τη παγία γνωμοδοτική κρίση του Ν.Σ.Κ, προκύπτει ότι:

Η πληρωμή των κοινοτικών ενισχύσεων στα πλαίσια του ΟΣΔΕ και του οικείου κοινοτικού καθεστώτος, προϋποθέτει μεταξύ άλλων, και το νόμιμο της κατοχής των προς ενίσχυση αγροτικών εκτάσεων, κατά τις περί κατοχής εθνικές διατάξεις του κράτους – μέλους.

Κατά το Ελληνικό δίκαιο, νόμιμη αιτία κατοχής υφίσταται και στη περίπτωση αγρομισθώσεως, κατά την οποία ο παραχωρών τη χρήση αγροτικού κτήματος εκμισθωτής δεν απαιτείται να είναι κύριος του μισθίου. Αν η κρίσιμη ιδιότητα του νομίμου (δυνάμει έννομης σχέσεως) και, ως εκ τούτου, προστατευμένου κατόχου δεν αποδεικνύεται, τότε οφείλει η Διοίκηση να θέσει το συγκεκριμένο αγροτεμάχιο εκτός κοινοτικού καθεστώτος ενισχύσεως, στο οποίο,

κατ' αρχή, ηδύνατο να υπαχθεί, τουτέστιν να αρνηθεί τη χορήγηση αντισταθμιστικής οικονομικής ενισχύσεως (βλ. Γ.ν. Ν.Σ.Κ 325/98, 346/99, 584/2002, 667/2002).

Προς απόδειξη της ιδιότητας της νόμιμης κατοχής οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπ. Γεωργίας προσδιορίζουν με τις εκάστοτε εκδιδόμενες εγκυκλίους τους τα δικαιολογητικά που απαιτείται να προσκομίζουν οι ενδιαφερόμενοι να τύχουν ενισχύσεως στα πλαίσια του ΟΣΔΕ, καθώς και το χρόνο υποβολής τους, αλλά και τις συνέπειες της μη εμπρόθεσμης καταθέσεως των δικαιολογητικών αυτών.

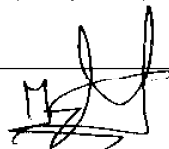
Εξ άλλου, η από τις κοινοτικές διατάξεις πηγάζουσα υποχρέωση των παραγωγών για την παροχή με την υποβολή των αιτήσεών τους όλων των αναγκαίων πληροφοριών για τη διαπίστωση της επιλεξιμότητας των εκτάσεων (άρθ. 6 Καν. 2419/2001), πρέπει να ερμηνευθεί ως υποχρέωση για την παροχή αληθών πληροφοριών και στοιχείων. Η παροχή ψευδών πληροφοριών και στοιχείων, υπονομεύουσα ούτως ή άλλως την ορθή εφαρμογή του ΟΣΔΕ, συνεπαγομένη διακινδύνευση των κοινοτικών πόρων, δεν αποκλείεται μάλιστα να αποτελεί και προσπάθεια εξαπατήσεως των αρμοδίων για τον έλεγχο και τις πληρωμές αρχών. Η εκ μέρους παραγωγού υποβολή ανακριβών δηλώσεων και η μη τήρηση προθεσμίας προσκομίσεως των απαιτούμενων για τη διενέργεια ελέγχων στοιχείων που αποδεικνύουν την στο πρόσωπό του ύπαρξη νόμιμης κατοχής εκτάσεων πρέπει να θεωρηθούν ότι συνιστούν παρατυπίες και εν πάση περιπτώσει συνεπάγονται τουλάχιστον για τις ανάγκες εφαρμογής του ΟΣΔΕ- τη μη ανεύρεση των σχετικών δηλωθεισών εκτάσεων.

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Από τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. 259019/17.9.2003 έγγραφο ερώτημα της Δ/νσεως Εποπτευομένων Γεωργικών Οργανισμών και Ιδρυμάτων, καθώς και από τα περιεχόμενα στον φάκελο έγγραφα προκύπτουν τα εξής:

Ο παραγωγός του Νομού Κιλκίς Ευστ. Προβατίδης και στο πλαίσιο εφαρμογής του ΟΣΔΕ 2002 υπέβαλε δήλωση-αίτηση για λήψη οικονομικής ενισχύσεως στο καθεστώς των αροτραίων καλλιεργειών.

Κατά τον διενεργηθέντα την 17.10.2002 επιτόπιο έλεγχο, στον οποίο παρίστατο και ο παραγωγός, διαπιστώθηκε ότι στη δήλωσή του περιλαμβάνονταν και αγροτεμάχια συνολικής εκτάσεως 34,3 στρεμμάτων, τα οποία αυτός είχε δηλώσει ως ιδιόκτητα, χωρίς εν τούτοις να μπορεί να αποδείξει στους ελεγκτές ότι ήταν νόμιμος

9

κάτοχος αυτών. Ειδικότερα δε το τεμάχιο Σ 98- 941 α. εκτάσεως 17 στρεμμάτων, στο οποίο διαπιστώθηκε καλλιέργεια αραβοσίτου, εντοπίσθηκε σε κοινόχρηστη έκταση προερχομένη από την υποξήρανση λόγω καιρικών συνθηκών της Δίονης Λοϊράνης.

Το τεμάχιο αυτό, καθώς και τα τεμάχια Α 61- 775 (11,3 στρέμματα) και Σ 68 -962 (6,1 στρ.) ελλείπει αποδεικτικών στοιχείων- θεωρήθηκαν ως μη αναφερόμενα.

Με την υπ' αριθ. Πρωτοκόλλου 18039/13.11.02 ένστασή του προς την Δ/νση Γεωργίας Ν.Α. Κιλκίς ο παραγωγός ζήτησε την επανεξέταση της αιτήσεώς του και τη χορήγηση ενισχύσεως για τα προαναφερθέντα τεμάχια, τα οποία στη δηλώσή του εμφάνιζε ως ιδιόκτητα, στη πραγματικότητα, όμως, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του, ήταν κοινόχρηστες εκτάσεις μισθωμένες κατά τα οριζόμενα με την υπ' αριθ. 9499/28.6.2002 απόφαση του Νομάρχη Κιλκίς.

Από το περιεχόμενο της προαναφερθείσας αποφάσεως του Νομάρχη Κιλκίς προκύπτει ότι εγκρίθηκε - κατ' εφαρμογή των διατάξεων της υπ' αριθ. 95/1975 Π.Υ.Σ - προσωρινή παραχώρηση - σε ακτήμονες καλλιεργητές του Δ.Δ. Μευριών και για την καλλιεργητική περίοδο 2001-2002- εκτάσεων του Δημοσίου, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα σε συνημμένη κατάσταση, αντί ετησίου μισθώματος 8,8 € ανά στρέμμα. Από την υποβληθείσα κατάσταση που υπογράφει ο Δήμαρχος Μουριών, και χωρίς καμία αναφορά σε οιαδήποτε κτηματολογική ή εν γένει χαρτογραφική τοπογραφική ένδειξη, προκύπτει ότι στον ενιστάμενο παραγωγό εγκρίνεται η προσωρινή παραχώρηση 25 στρεμμάτων. Σύμφωνα με το υπ' αριθ. 3874/7.3.2003 έγγραφο της Δ/νσης Γεωργίας Κιλκίς, διαφαίνεται ότι τα τεμάχια Α 61-775 (11,3 στρ) και Σ 68 -962 (6,1 στρ) εντοπίζονται ως περιεχόμενα στην απόφαση παραχωρήσεως.

III. ΥΠΑΓΩΓΗ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κατόπιν των ανωτέρω και με τις εξής επισημάνσεις, δηλ. ότι:

α) Η δήλωση εκ μέρους του παραγωγού 34,4 στρεμμάτων ως ιδιόκτητων δεν ήταν αληθής, γεγονός που επιβεβαιώνεται από το περιεχόμενο της μετέπειτα ενστάσεώς του, στην οποία αυτός δηλώνει τα 3 επίμαχα αγροτεμάχια ως μισθωθείσες (παραχωρηθείσες) εκτάσεις δυνάμει αποφάσεως του Νομάρχη.

β) Η επικαλούμενη από τον παραγωγό απόφαση του Νομάρχη αφορά, ούτως ή άλλως, στη προσωρινή για μια καλλιεργητική περίοδο και αντί μισθώματος παραχώρηση εκτάσεων σε ακτήμονες καλλιεργητές, και όχι σε οριστική

παραχώρηση — οπότε θα μπορούσε να υφίσταται η πεποίθηση στους παραχωρησιούχους ότι είναι κύριοι των εκτάσεων αυτών. ~~Αντίθετα~~ ο μέσος άνθρωπος, και ιδιαίτερα ο μέσος ακτήριον καλλιεργητής, ο οποίος υπολογίζεται των ειδικών ευεργετικών διατάξεων που αφορούν στη προσωρινή παραχώρηση κοινοχρήστων κλπ εκτάσεων, δεν μπορεί να διατηρεί ούτε καν εύλογη αμφιβολία ως προς το γεγονός ότι δεν του μεταβιβάζεται δικαίωμα κυριότητας ~~αλλά~~ ^{απομένει} ο μέσος παραγωγός μπορεί ευκόλως να αντιληφθεί ότι οι προσωρινώς παραχωρηθείσες εκτάσεις και στο πλαίσιο υποβολής αιτήσεως - δηλώσεως ΟΣΑΕ πρέπει να καταχωρούνται ως ενοικιαζόμενες εκτάσεις. — γεγονός που συνεπάγεται την υποχρέωση συνοποβολής με την αίτηση και των σχετικών δικαιολογητικών, δηλ. τις αποφάσεις παραχωρήσεως.

γ) Η επικαλούμενη απόφαση παραχωρήσεως που αφορά στη καλλιεργητική περίοδο 2001-2002 έχει εκδοθεί την 28.6.2002, δηλ. σε χρόνο μεταγενέστερο του χρόνου λήξεως της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων και δικαιολογητικών (15.05.02 - βλ. εγκύκλιο σελ. 17, όπου γίνεται αναφορά στη Κ.Υ.Α 42198/24.4.02),

δ) Η ως άνω απόφαση δεν επιδείχθηκε στους ελεγκτές κατά τη διενέργεια του επιτοπίου ελέγχου και επίκληση αυτής έγινε το πρώτον με την υποβληθείσα εκ των υστέρων ένσταση. ~~ΝΑ~~

ε) Από το περιεχόμενο της αποφάσεως παραχωρήσεως και την κατάσταση του Δήμου Μουριών δεν προκύπτει πόσα και ποια ακριβώς αγροτεμάχια (θέση, αριθμός, εμβαδόν ενός εκάστου) παραχωρούνται στον συγκεκριμένο παραγωγό και αν αυτά πράγματι ταυτίζονται, έστω και μερικώς, με τα δηλωθέντα στην αίτησή του. Πάντως από το υπ' αριθ. 3874/7.3.2003 έγγραφο της Λ/νσεως Γεωργίας της Ν.Α Κιλκίς καθίσταται σαφές ότι τουλάχιστον το αγροτεμάχιο που προήλθε από την αποξήρανση της λίμνης (17 στρ) δεν περιλαμβάνεται στην απόφαση του Νομάρχη, ενώ τα άλλα δύο αγροτεμάχια (11,3 στρ. και 6,1 στρ.) συνολικού εμβαδού 17,4 στρ. μάλλον περιλαμβάνονται στην παραχωρηθείσα έκταση των 25 στρεμμάτων, γεγονός το οποίο πάντως χρήζει διευκρινίσεως,

Πρέπει να γίνουν δεκτές οι ακόλουθες παραδοχές:

1) ο παραγωγός του ερωτήματος σε καμία περίπτωση, πρωτίστως ελλείψει προσκομίσεως σε οποιοδήποτε στάδιο καταλλήλου αποδεικτικού μέσου, δεν θα μπορούσε να αναγνωρισθεί νόμιμος κάτοχος του αγροτεμαχίου που εντοπίσθηκε στη

ζώνη της παλαιάς όχθης της λίμνης Δοϊράνης και το οποίο -στο πλαίσιο εφαρμογή του ΟΣΑΕ- θεωρείται ως μη ανευρεθέν και

2) Καθόσον αφορά για τα υπόλοιπα 2 αγροτεμάχια, εάν και εφόσον πράγματι περιλαμβάνονται στην απόφαση παραχώρησης του Νομάρχη (που όπως φαίνεται δεν αφορά στην παραχώρηση παλαιάς όχθης), καίτοι ο παραγωγός θα μπορούσε αρχικώς να θεωρηθεί ως νόμιμος κάτοχός τους για τη συγκεκριμένη καλλιεργητική περίοδο (έστω και αν κατά το χρόνο υποβολής της δηλώσεως αιτήσεώς του στα πλαίσια του ΟΣΑΕ δεν είχε εκδοθεί το σχετικό παραχωρητήριο, το οποίο εκδόθηκε στη συνέχεια, αλλά ανέδραμε στον χρόνο αυτό), εν τούτοις ο παραγωγός δεν θα μπορούσε να τύχει της σχετικής -τουλάχιστον για τα αγροτεμάχια αυτά- ενισχύσεως λόγω της υποβολής ανακριβούς δηλώσεως (ιδιόκτητα και όχι ενοικιαζόμενα παραχωρηθέντα) και της μη εμπρόθεσμης (κατά την επιεικέστερη άποψη, το αργότερο πριν τη διενέργεια του επιτοπίου ελέγχου) προσκομίσεως των σχετικών δικαιολογητικών (υπεύθυνη δήλωση μέχρι την έκδοση του παραχωρητηρίου, αν είχε ήδη κινηθεί η σχετική διαδικασία και την απόφαση παραχώρησης μετά την έκδοσή της), των σχετικών εκτάσεων τεκμαιρομένων ως μη ανευρεθεισών.

IV. ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Με βάση όσα προεκτέθηκαν και κατόπιν υπαγωγής του πραγματικού στο οικείο νομικό πλαίσιο και τις αντίστοιχες ερμηνευτικές παραδοχές, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, στο ερώτημα προσήκει η εξής απάντηση:

α) Επί του Α' σκέλους: Προκειμένου περί εκτάσεων που προέκυψαν μετά την αποξήρανση μεγάλης λίμνης ο Νομάρχης δύναται να προβεί στην υπό της Π.Υ.Σ. 92/1975 προβλεπόμενη προσωρινή παραχώρηση σε ακτήμονες καλλιεργητές, και αφού προηγηθεί ο καθορισμός όχθης, παρόχθιας ζώνης και παλαιάς όχθης, των εκτάσεων που περιλαμβάνονται μεν στην καθορισθείσα παλαιά όχθη, κείνται όμως εκτός των καθορισθεισών όχθης και παρόχθιας ζώνης της λίμνης, και υπό την προϋπόθεση ότι δεν υφίστανται ειδικότερες διατάξεις (είτε γενικής εφαρμογής, είτε ειδικής για την κατά περίπτωση συγκεκριμένη λίμνη ή και γεωγραφική περιοχή στην οποία υπάγεται) που αφορούν π.χ. στη διάθεση των αποξηρανοθεισών εκτάσεων ή

στην απαγόρευση ή περιορισμό χρήσεων για λόγους δημοσίου συμφέροντος (π.χ. περιβαλλοντικούς, αρχαιολογικούς, εθνικής άμυνας κ.ο.κ.)

β) Επί του Β' σκέλους. Ο συγκεκριμένος παραγωγός του ερωτήματος δεν δύναται να τύχει ενισχύσεως στα πλαίσια του ΟΣΑΕ για τα μη αναφερόμενα, κατά τα ειδικότερο εκτιθέμενα στο σημείο III της παρούσας, αγροτεμάχια, μη αποκλεισμένης της εφαρμογής περαιτέρω μειώσεων ή αποκλεισμών που τυχόν επιβάλλει η συνολική θεώρηση της αιτήσεώς του. —

Κωνσταντίνος Ε. Μπακάλης
Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ

Η Εισηγήτρια

Σπυλιανή Χαριτάκη
Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ